

Motion till riksdagen 2005/06:U298

av Luciano Astudillo (s)

Fredsprocess med paramilitärer i Colombia

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige snarast bör beställa en oberoende och objektiv utvärdering av mandatet och metodologin för verifieringsprocessen i Colombia.

Motivering

Situationen i Colombia idag är fortsatt kritisk. Den ekonomiska och sociala situationen är allvarlig. Konsekvenserna av den långvariga konflikten har drabbat i första hand den civila befolkningen. Idag finns det nästan tre miljoner interna flyktingar i landet, mer än 20 procent av Colombias befolkning lever under fattigdomsstrecket och tre miljoner barn står utanför skolsystemet. Fackliga, politiska och sociala organisationer bemöts med repression. Därutöver mördas flera tusen människor per år i landet. Få fall undersöks av rättsväsendet.

President Uribe vann valet på löften om att föra en hård och tuff politik mot gerillan och om ökad säkerhet i landet. Under hans period har en del våldsindikatorer gått ner; antalet kidnappningar, mord och tvångsflyttningar har minskat. Siffrorna är dock fortsatt mycket höga. Det går inte heller att härleda i bevis att det är Uribes politik "demokratisk säkerhet" som varit framgångsrik. President Uribe har inte lyckats föra landet närmare freden.

På det politiskt demokratiska området kan man konstatera att de politiska partierna är kraftigt försvagade och splittrade. Detta vakuum har president Uribe utnyttjat. Han är nu i slutfaserna av att fullborda ändringar i 1991 års konstitution. Det skulle göra det möjligt för Uribe att bli återvald redan 2006. Denna ändring i konstitutionen har ytterligare polariserat landet.

I dagsläget pågår endast en fredsprocess med de paramilitära styrkorna, AUC. Syftet med denna process är att avväpna, demobilisera och återinte-

Fel! Okänt namn på

grera AUC:s medlemmar i samhället. Processen har kritiserats kraftigt, av bland annat FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter i Colombia, för att inte leva upp till internationell standard som finns för denna typ av processer.

Lagstiftningen, som efter många om och men antagits, och som ska användas för att ställa dem som begått brott under konflikten inför rätta är under all kritik. Bland annat har mekanismerna för erkännande, offrens status och gottgörelse samt straffet för dem som ljuger uppmärksammas.

Den paramilitära processen verifieras av OAS. Denna process stöds ekonomiskt av Sverige och Holland. Det svenska stödet har kritiserats och ifrågasatts, då många menar att verifieringsprocessen är undermålig vad gäller både mandat och metodologi. Hur har eldupphörets efterlevnad kontrollerats? Hur har uppsamlingen av vapen gått? Hur ser programmen för återintegrering ut? Hur definierar OAS den avmobilisering man är satt att definiera.

Det kan gå så långt att det paramilitära fenomenet legaliseras, hävdar en del. Bland kritikerna finns FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter i Colombia, Human Rights Watch och Amnesty.

Colombia är ett av tre prioriterade länder för det svenska utvecklingssamarbetet i Sydamerika, och Sverige stöder aktivt det civila samhället i landet. Ungefär en tredjedel av Sidas utvecklingssamarbete med Colombia går till enskilda organisationer som bl.a. arbetar för att främja respekten för mänskliga rättigheter. Dessutom ges stöd till bl.a. ombudsmannaämbetet, UNDP och FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter.

Sverige måste kräva att missionen tar fram en adekvat metodologi för sitt arbete.

Vad gäller stödet till OAS har Sverige av Colombia krävt en lag som klarar internationell standard för att fortsätta stödja verifieringsmissionen. Befintlig lag gör inte det. Mot denna bakgrund borde Sverige egentligen omvärdera sitt stöd till OAS verifieringsprocess i Colombia, vilket kanske i dagsläget dock är problematiskt. Ett minimum är dock att en oberoende och objektiv utvärdering av mandatet och metodologin görs.

Stockholm den 30 september 2005

Luciano Astudillo (s)